

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVESA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

MESEČNI PRILOG "SOKOLSKO SELO"

LJUBLJANA,
2 MARTA 1934Izlazi svakog petka • Godišnja preplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se
u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica broj 6, telefon broj 2177 • Račun
poštanske štedionice broj 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćajuGOD. V
BROJ 10

Naš kvalitet

Unutarnja snaga organizacije i čistota ideje stupovi su Sokolstva

Naša sokolska statistika, koja sakuplja podatke iz svih mogućih područja sokolskog rada, u mogućnosti je da nam mnogošta toga prikaže, da bi se tako po tome ravnali u našem dalnjem radu. Pri tome pak opažamo, da je ona u jednom, i to u najvažnijem pogledu oskudna, naime, što nema načina, nema mera ni broja, da bi nam prikazala istinsku sliku sokolske duše i sav skriveni inventar sokolskih sreća.

Kod takvog stanja stvari mi za sada ne možemo zaista da imamo prave slike o unutarnjoj kvaliteti našega članstva. Ipak, unatoč tome, mi naravno ni unapred ne smemo da se manje brinemo za našu unutarnju snagu i čistotu nego do sada, jer je, kako u svakom tako i u sokolskom pokretu, poglavita stvar: vrednost i idejna prosvetnost našega članstva. Zato nam uvek mora da bude prva i najveća zadatac da se svi zajedno, koliko nas je, na čelu s našim najvišim vodstvom, brinemo za dobru kakvoću našeg sokolskog članstva. Dosada smo u tome pogledu postigli vrlo malo, i zastalno bi više bili učinili za naš zajednički kvalitet, da smo stvarni, ozbiljni i oštire primiali i uzgajali novo članstvo, koje je pristupalo našim redovima.

Na ukupan unutarnji kvalitet Sokolstva upliva naime u odlučujućoj meri pre svega priliv novoga članstva. Idealno bi bilo da podignemo kvalitet novoga članstva već odmah po njegovom pristupanju u sokolske redove, i kada bi svaki novo pristupivši član imao da prode propisano pokusno doba. Za to pokušno doba, koje je obavezno za sve i svakoga i koje ne može da bude kraće od 6 meseci, mora novi član da dokaže, da se zanima za sokolski pokret u koji pristupa, i da po svome dosadanju nacionalnom i moralnom životu može da bude u Sokolstvu. Svrha je tog pokušnog doba svakako ta, da u toj filtraciji očuvamo zdravo seme, a pleva da otpadne. Ali valjda u ničemu drugome naši pozvani sokolski organi ne greše toliko i tako često kao baš u ovome, pri primanju novoga članstva. Tim načinom to propisano pokušno doba gubi svakako u praksi svoj pravi značaj i svoju važnost te ono sada izgleda — posve opravdano — kao jedna pusta vremenska smetnja, koju ne ocenjuje tako samo onaj, komu se žuriće za sokolskom legitimacijom, već je to sada postalo u Sokolstvu opće mišljenje.

Pravilnik inače predviđa, da sve staro članstvo pojedine jedinice sudjeluje u kontroli primanja novoga članstva, ali učinak te kontrole, koji bi morao da bude najjači, zaista je danas, može se otvoreno kazati, najproblematičniji. Ne samo to da je naše članstvo velikim delom idejno strašno površno uzgojeno, te da ono prema tome ne bi moglo da bude sudija novome članstvu, nego mi uopće vidiemo, da se sva procedura primanja novoga članstva skoro isključivo vodi unutar u upravama naših jedinica. Da bi se mogla da vrši barem kakva takva kontrola o primanju novoga članstva potreban je, kako je to inače i predviđeno, spisak onih koji stupaju u sokolske redove, a koji bi morao da biva izložen na najvidnijem mestu prostorija naših jedinica. Međutim, ovakvog spiska u ogromnoj većini danas ne može da nadješ po našim jedinicama ni sjetiljkom, usred beloga dana. Pa takoder i pravilnik o primanju novoga članstva ne propisuje jasno, kako dugo treba da bude javno izložen taj spisak novog članstva. Ako tome dodamo da mnoge naše jedinice oskudevaju i na svojim prostorijama, te su često samo gosti ili škola ili privatnika pa tako nemaju ni mogućnosti ni prilike da se članstvo nade na ukupu, a opet kad vidimo da ima i jedinica, pa i velikih, kod kojih se čak i telovežba provodi sezonski, naravno je onda da u takvim prilikama ne može da bude govora o kakvoj kontroli koju bi moglo da vrši staro članstvo nad primanjem novoga i zato se i dogada da »pročana masa« ulazi svetište Tirševe misli. Nadalje, preveć je u starem duhu i nimalo u skladu s pravim shvaćanjem sokolskih ciljeva

i to, da se kao jedino odlučan argument o vladanju i sokolskoj vrednosti novog člana za vreme pokušnog doba smatra, za definitivni prijem u sokolske redove, samo mnenje načelnika dotične jedinice o pohadjanju telovežbe, a da se u pravilima nigde ne nalazi pa zato niti se ni praktično nigde ne provodi takoder i potreba idejnog vaspitanja novoga članstva, iako je prvi uslov za dobrog Sokola da pozna sva načela Sokolstva i da ih usvoji! U tome je takoder s naše strane jedan velik paradox.

Vidimo dakle, kako je vrlo mršav naš pravilnik u pogledu primanja novoga članstva, kako je on nepotpun, nejasan, nesavremen. Pa i tamo gde se po njemu ravnaju, isto se obilno greši. Tako možemo reći mirne duše, za sve područje našega Saveza, da je to pokušno doba i propisi koji se odnose na novo članstvo, na oko tako rigorozni filter, koji bi morao da propušta samo dobre, kvalifikovane Sokole, stvarno samo šupljie rešeto, kroz koje prolazi i pšenica i pleva.

Tako novo članstvo pristupa po obaveznoj manjiru i zavetu na 1 decembra, a da nije idejno ni nikako za to bilo pre dovoljno pripravljen. Zato nam se i čini da upravo radi toga izvestan broj članstva tako lako onda kasnije istupa iz Sokolstva, iznevražujući se tako, često i u najkratčem vremenu, položenom sokolskom zavetu. Valjda zaista takvi kratkotrajni »Sokoli« i misle, da ih zavet ne može da veže, za praznu dušu... Zato treba, poređ drugih, naročito na savezni prosvetni odbor, koji je toliko ustrajan i koji toliko ima uspeha u svome radu, da u provadjanju svog petgodišnjeg plana posveti osobitu pažnju primaju novoga članstva i njegovom pokusnom dobu. Za to vreme pokušnog doba moramo ne samo sokolski proučati novoga člana već i potpuno u nemeni izvesti idejni, unutarnji obrat, jer svima nama Sokolima odmah u početku pri stupanju u Sokolstvo mora da bude jasno, što smo i zašto smo. Ne može nikako prvo i glavno da bude sokolski znak na prsimu a legitimacija u džepu, već prvo i najglavnije treba da bude sokolska duša i da je srce sokolsko. I kada tako istinska sokolska duša i gorljivo sokolsko srce položi veliki sokolski zavet, onda neće biti straha, da će se ta duša i to srce izveriti sokolskom zavetu i sokolskoj misli kako su to već učinili toliki talmi-Sokoli, kojima je Sokolstvo bilo samo na jeziku, a nikada u srcu.

Razmišljajući o ovoj našoj Ahilosovoj peti, možemo da dodemo do zaključka, kako je od velikog značaja i

kako je naročito za idejni kvalitet sveukupnog Sokolstva od najveće potrebe rad dobrog sokolskog prosvetara. Po tome takoder i vidimo, kako je za 100 postotno ostvarenje sokolskog programa posvuda potrebno i moguće zajedničko, sporazumno delo uprave, prednjaka i prosvetara, delo, koje se i tri izvora stiče u jedan konvergentni tok i pravac. Da bi svi Sokoli odgovorili svojim dužnostima, koje na njima polaze narod, potrebno je u prvom redu da upotpunimo i usavršimo način i postupak primanja novih članova u sokolske redove. Od nikud drugde već samo od priliva novog članstva, sokolski nesvesnog i nevaspitanog, preti nam stalna opasnost da se naši starci redovi idejno, kvalitativno razvodne.

Trebamo da nadalje računamo i s time, da se novo članstvo pristupači u Soko velikim delom ne rukovodi toliko čistom ljubavlju prema Sokolstvu i tako idealnim motivima kako je to bilo pred godinama. Ovim nije nam namera da sumnjičimo, nego da stvarnije iznesemo opće poznatu činjenicu. Time u vezi tako možemo da pripomenemo, kako se je još nedavno sililo osoblje nekojih preduzeća da korporativno pristupa u Soko, da bi tako odnosno preduzeće u doba mode nacionalnosti navuklo na se potrebnu mu nacionalnu masku. Osoblje je često i slušalo te udovoljavalo tim »iskrenim patriotskim savetima«, iako je bilo u mnogo slučajeva vrlo daleko od svake nacionalne, a pogotovo beskompromisne jugoslovenske sokolske ideje. I tako smo tim načinom dobili nove Sokole, koji su postali naši ne radi našega pokreta i programa, već zato, da bi spasili svoj svagdanji kruh, koji im je pružalo to »sokolizovano preduzeće«. Taj egoistični i licemerni postupak sada je doista popustio, a to najviše zaslugom samog našeg demokratskog Sokolstva.

Kako dakle da po onome što smo naveli zaštitimo interes našega Sokolstva i poboljšamo kvalitet našeg članstva? — Po sadanjim pravilima naši sokolski redovi otvoreni su svakome državljaninu(!) Jugoslavije, ako... (vidi društvo, pravila!). Naša je stoga dužnost da se rigorozno uverimo, da li je u istinu svaki novi Soko ispunio ono »ako«! A ispuniti ga može samo tako, ako mu razložimo što mora i kako to treba da izvrši. Svakome novome članu moramo jasno i razumljivo razložiti sve što treba da zna o Sokolstvu, a zatim neka iz te materije usledi ispit, koji se ima da strogo ocenjuje. I samo onome, koga smo dobro ocenili, recimo pred 1 decembrom: »Dobar si za jugoslovenski Sokol; dodu sutra na sokolsku slavu, položićeš zavet na ono što sad znaš i što iz vlastitog spoznanja i vlastite volje ljubiš!« Zato se, dakle, našće neophodna potreba izmene naših pravilnika u pogledu primanja novog članstva.

J. K. J.

Sokolski duh pre sokolskog rada

Nagli skok, koji je Sokolstvo učinilo u poslednje 4 godine, kako u broju jedinica, tako i u broju pripadnika, izaziva danas izvesne tegobe. Stalno slušamo predloge tehničara i statističara, koji vode matrike o radu, da se likvidira ova ili ona jedinica, jer ne pokazuje tehnički, a još manje administrativni rad.

Kretanje Sokolstva od 1921 do 1930 bilo je normalno i u prosečno 422 društva bilo je 69.077 pripadnika. Od 1930 raste naglo i broj društava i broj pripadnika i u 1933 vidimo na radu 2023 društva sa 284.719 pripadnika u 25 župi, koliko je ovih bilo i u god. 1921.

I kad znamo, da ogromni rad, koji se razvija u društvenim leži na plećima prilično malog broja pojedinaca, koji su često samo delomično sposobni da prime na se tehnički, prosvetni i upravni rad, onda nije čudo, što se specijalno u župama javljaju želje, da se reše tako zvanog balasta u onim mestima, gde makar i momentano ne postoje uslovi za opstanak jedinice.

Međutim, da li je opravdano to gledište? Treba li sokolska gnezda razarati i kad u njima nema izgrađenih Sokolova i kad ta gnezda ne nose sve one odluke, koje bi trebala da imaju? Da li je tih gnezda u malo povoljnijim prilikama neće ipak izći ptići Sokolici?

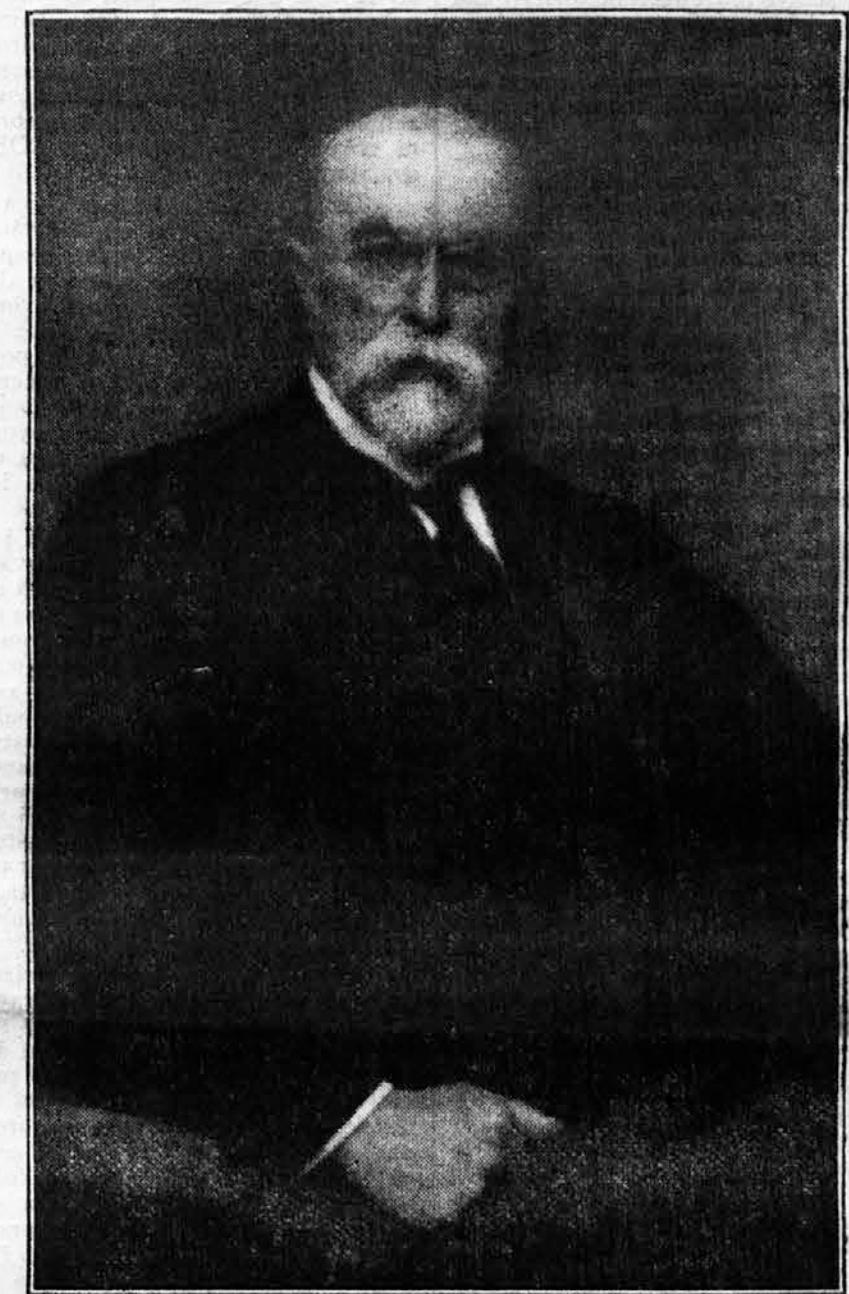
Nama, koji smo se rodili bogati i sada živimo u siromaštvu, zasenute su oči veličinom sokolske snage u Češkoslovačkoj Republici i ne možemo da se snademo. Zaboravljamo, da dimenzije češkoslovačkog Sokolstva nisu nastale za 4 godine, da je to bio naporan rad mnogih generacija, da su u sokolske domove uzdigvani idealni i revolucionarski oduševljenja, jedne narodne vojske, da je to bilo sistematsko stvaranje jednoga kulturnoga naroda, koji je preporod u slobodu očekivao samo od sebe i iz sebe.

Mi živimo u vremenu, kada su se ti idealni rasplinuti u materijalistička naziranja pojedinaca i naroda i nosili barjak s devizom: ni koristi, ni slave — postaje nesavremeno.

Radi toga je razumljiva indiferentnost prema Sokolstvu u najvećem delu sela i grada. Ali to nas ne sme obeshrabriti. Mi moramo bez umora i po stoti put započinjati i raditi i tamo gde se momentano ne pokazuju uslovi za opstanak sokolske jedinice.

I u Češkoslovačkoj ima i drugih društava telovežbenih i prosvetnih, koja su mlada od Sokolstva, siromašnija u postizanju svojih potreba, dočekivana s manje razumevanja. To su radničke organizacije, koje su živile i još uvek žive pod uslovima sličnim na

84-rodendan braća dr. T. G. Masarića

**Krepak i mladenački člo slavi dne 7 o.m. predsednik
hratske Češkoslovačke Republike br. dr. Tomáž G. Masaryk
svoj 84-rodendan.**

**Njemu — njegovom izvanrednom autoritetu i općoj ob-
ljubljenosti ima hratska Češkoslovačka Republika da za-
đivali ne samo svoj postanak, nego takoder i to, da je srećno
prebrodila mnoge teškoće poratnih godina.**

**Srdačnim čestitkama i najskrenijim željama braće
Češkoslovačka o rodendana njihovog velikog prezidenta a na-
seg odanog prijatelja i sokolskog braća pridružuje se takoder
i sav jugoslovenski narod sa svojim Sokolstvom na čelu.**

Na mnogaja leta! Na zdar! Zdravo!

Šim prilikama. Domove imaju 4% od njih, 26% ih vežba u školama, a 70% u zagospodjivanim kavanskim prostorijama, ili su u opštice bez mesta, u kome bi moglo vežbiti.

Pa šta rade ta društva s malim brojem članova, bez sprava, bez domova? Zadovoljavaju se s idejnim okupljanjem, sitnim radom, zabavljaju decu pozorištem lutaka, starje predavanjima, dilektantskim pretstavama, pesmom i muzikom. Prikupljaju priloge za sprave i domove onih generacija, koje oni neće doživeti, za decu, koja dolaze.

To idejno okupljanje potrebno je i kod nas, taj sitni, pripremni rad ne za nas, nego za buduće.

I eto, zašto ne smemo razarati sokolska gnezda. Neka ih, neka postoje i jednog četa dana iz njih ipak izići ptići Sokolici. A na nama je, da se što češće zaletamo u ta mesta, da okupljamo, da sedinjujemo one, koji su voljni bez koristi i slave da budu u našem jatu. Brinimo se za sokolski duh i onde, gde još nema mogućnosti za sokolski rad.

D. K.

Mladim članovima naših jedinica

Rešeno je jedno važno pitanje, koje interesuje mlađe članove naše sokolske organizacije, a koje se tiče skraćivanja roka njihove kadrovske službe.

Po članu 42 i 49 Zakona o ustrojstvu vojske i mornarice, članovi Sokola Kraljevine Jugoslavije imaju pravo na olakšicu pri služenju u kadru od tri mesece, odnosno od mesec i po dana, »ako ispunjavaju i ostale uslove«.

Kao što je poznato, do sada su ti uslovi bili izloženi u Uredbi i u Pravilniku, po kojima su naši mlađi članovi mogli da dobiju pogodnost skraćivanja vojnog roka. Međutim, sredinom prošle godine stavljeni su van

snage i ta Uredba i ta Pravilnik, i moralo se pričekati, dok se to pitanje ne reši novom kojom uredbom. Ta Uredba je sad izšla, i glavne tačke koje se odnose na pitanje pogodnosti u služenju u kadru jesu:

1. Član Sokola Kraljevine Jugoslavije mora da je do stupanja u kadar bio član sokolske organizacije najmanje i bez prekida tri godine i da je za to vreme redovno vežbao po sistemu, koji je usvojen u našem Sokolstvu, što ima dokazati uverenjem dotičnog sokolskog društva odnosno čete;

2. Da u toku služenja svoga kadrovskog roka pokaže da svojim vladanjem, vršenjem službe i izvežbanom

SLOVENSKO SOKOLSTVO

20-godišnjica smrти staroste
br. dr. Podlipnoga

18 marta o. g. navršće se 20 godina od kada je umro jedan od najvećih voda češkoslovačkog naroda br. dr. Jan Podlipni. Njegovom sprovođenju učestvovali su Sokoli iz svih slovenskih zemalja, jer je on bio bivši starosta ČOS i Saveza slovenskog Sokolstva, bivši praški gradonačelnik i predsednik češkog Narodnog saveta. Br. dr. Podlipni je bio čovek koji je sav svoj život posvetio i duševnom i telesnom preporodu svoga naroda. Ove godine, o 20-godišnjici njegove smrti, se tiće ga se sve slovensko Sokolstvo kao uzornog brata, organizatora i vode.

Kada je god, 1889. osnovana ČOS, bio je pozvan na njeno čelo br. dr. Jan Podlipni, koji je funkciju staroste ČOS vršio dugi niz godina, sve do časa, kada ga je služba narodu pozvala na odgovorno mesto predsednika Narodnog saveta. I kao dugogodišnji gradonačelnik praški mnogo je učinio za pravac Praga, predosećajući u svojoj velikoj nacionalnoj svesti i veri, da podizajem Praga radi i za buduću prestolnicu svoje slobodne češkoslovačke države.

Vodstvo ovogodišnjih češko-slovačkih ekspedicija

Češkoslovačko Sokolstvo kani ove godine da učestvuje obema pokrajinskim sletovima jugoslovenskog Sokolstva u Sarajevu i Zagrebu te međunarodnim takmičenjima u Budimpešti. U tu svrhu pretsedništvo ČOS izabralo je naročitu izletnu komisiju, u koju je delegiralo, uz prvog poststarostu ČOS br. Truhlarja, još i braću: Vondraka i Kudelu, načelnika ČOS br. dra Klingera i br. Havla, te načelniku ČOS s. Prosvazniku i s. Miladu Malu. Ostali članovi ove komisije biće delom prideljeni iz čeških, stanbenog, finansijskog i zdravstvenog otseka ČOS. Ukoliko je do sada poznato, ove godine češkoslovački naraštaj neće iz gospodarskih razloga učestvovati izletima u Jugoslaviju.

Spomen-slet Sokolstva u Kolinu

Svojedobno smo već izvestili o 50-godišnjici sokolskog naraštaja, koji je prvi put počeo da vežba u Kolinu pod vodstvom br. A. V. Pragra, tadašnjeg načelnika društva Kolin, Br. Pragr, koji je još i danas starosta Tirševe župe u Kolinu, može da s radošću i ponosom gleda na svoje veliko delo. U spomen 50-godišnjice ustanovljenja sokolskog naraštaja priredjeće Tirševa i Denisova župa uz saradnju mnogih drugih sokolskih društava spomen-slet u Kolinu u danu 2 i 3. junu o. g. Sletski dani ovoga sleta počele stvarno već 6. maja, kada će protretati 6 naraštajskih stafeta iz 6 susrednih župa u Kolin. U ovim stafetama učeće učešće oko 2.500 naraštajaca i naraštajka. Prvog sletskog dana, 2. juna, održće se u Kolinu velika takmičenja naraštaja iz župa: Tirševa, Denisova, Havličkova, Orlocke, Potkrkonoške i Istočnočeške. Naraštajskе vrste i pojedinci takmičiće u višem i nižem deljenju ceo dan, a naveće priredjeće se u Sokolskom domu društva Kolin velika naraštajskaja akademija izabranih vrsta. Na glavnim sletskim dan, 3. juna, sudjelovat će na sletu osim naraštaja također i deca te članstvo. Ujutro toga dana biće velika svečana povorka, a po pođne javna vežba. Istovremeno s proslavom 50-godišnjice naraštaja proslaviće se također i 50-godišnjica postojanja Tirševe župe, najstarije u češkoslovačkom Sokolstvu. Zupski slet pak, 33. po redu, održće se također u Kolinu 9. i 10. jula o. g., te će na njemu sudjelovati sve članstvo Tirševe i Denisova župe te neobavezno i članstvo mnogih društava Istočnočeške župe. Na programu su ovoga sleta za oba svečana dana akademije i javne vežbe.

Sokolsko društvo Prag VII

Pre nekoliko dana ovo vodeće društvo Podbelogorske župe održalo je svoju glavnu skupštinu. Iz statističkih podataka ovoga društva vidimo, da je ono po broju članstva na sedmom mestu među najvećim sokolskim društvima. Ovo društvo osim svog vlastitog sokolskog doma ima i svoje letnje vežbalište, nadalje svoje taborište u Podkozima, gde je podiglo i svoju kuću, nazvavši je Tirševim imenom. Pored toga društvo je uredilo i posebno letovalište za decu. Od 1.520 članova redovito ih vežba 218, a od 650 članica njih 320. Muškog naraštaja društvo je imalo 108, ženskog 120, muške dece 525, ženske 632. Telesno vaspitanje društva vodi prilično jak prednjački zbor, koji je u prošloj godini brojio 32 člana i 33 članice.

Iz češkoslovačkog zagraničnog Sokolstva

Zagranična župa ČOS, čija se društva nalaze po svom Evropi, priredeće narednog meseca nekoliko prednjačkih tečajeva u nekoliko svojih jedinica. Ove tečajeve vodiće br. František Erden u Volinji, Parizu, Vesinesu i Salominesu.

Razne vesti iz slovenskog Sokolstva

25-godišnjicu smrti dr. Tomaša Černoga, bivšeg dugogodišnjeg staroste Praskog Sokola, koji je naročito nakon Fignerove smrti uložio sav svoj upliv i svoju snagu da spasi društvo od gospodarske katastrofe, komemoriralo je pretsedništvo ČOS na svojoj sednici od 22. februara. Komemorativni govor održao je starosta ČOS br. dr. Stanislav Bukovski.

Tecaj bolničkih negovateljica priredjeće od 11. do 20. o. m. u Tirševom domu u Pragu ČOS. Bogati raspored ovog tecaja poslužiće sestrama da se temeljito pouče i upoznaju sa svim začaćama bolničarske nege i uloge žene u budućim ratovima. Osnovnim pojmovima nege bolesnika biće posvećeno 30 sati, zdravstvo 8, općoj higijeni 4, prvoj pomoći 6 i t. d. Učešnice ovog tecaja imajuće zajedničku nastanbu u internatu u Tirševom domu, kao i slušateljice ostalih tečajeva ČOS.

Sastanak sokolskih urednika i župskih izvestilaca štampe češkoslovačkog Sokolstva održće se u Pragu 18. o. m. Na dnevnom redu ovog sastanka nalaze se važna pitanja, koja se odnose na jednoj strani na sokolsku štampu, bilo stručnog bilo informativnog značaja štampe, a na drugoj strani pak pitanja izveštajne službe o Sokolstvu u dnevnim listovima. Ovakvi sastanci su od velike važnosti za sokolsku organizaciju, jer ne samo da se na taj način vodi i upravlja sva sokolska štampa po jednoj struci, već se također postizava i to, da sva javnost biva tačno i najbrže obaveštavana o celokupnom sokolskom delovanju i kretanju.

Priredavanja o Figneru priredjeće ČOS u Pragu 25. o. m. Ovo predavanje održće sveučilišni profesor dr. Miroslav Hisek, i to o dobi u kojoj je živeo Figner, dok će prof. Bartoš predati o Figneru kao osobi, a prof. Jandasek o Figneru kao prvom starosti i o njegovom radu u Sokolu. Po ovome vidimo, kako je u Češkoslovačkoj Sokolstvu duboko ukorenjeno, da se za njegove osnivače, Tirša i Fignera i ostale pravake zanimaju također i sveučilišni profesori, koji potanki pročuvavaju njihovo delovanje, dobu i prilike u kojima su oni živeli i radili te njihov život uopće. Poznato je, a o čemu smo već svojedobno opširno i pisali, da su ovakva predavanja bila upriličena i 1932. god. o Tiršu, i to na samom praškom sveučilištu.

Poljska sokolska župa u Poznanju, koja će zajedno sa još dve druge župe prirediti svoj jubilarni slet u spomen 50-godišnjice Sokolstva u zapadnoj Poljskoj, izdaje svoj list »Pobudka«, u kome priznati sokolski pisci razlažu članstvu prilike koje su vladale u zapadnoj Poljskoj dok je ova bila još Nemačka pokrajina i kada je bilo osnovano prvo sokolsko društvo u Knovračevi god. 1884. Na pomenutom sletu održće se također i savezna takmičenja u lakoj atletici.

Teškoće američkog Sokolstva

Dok je još pred buknuće svetskog rata pa i nekoliko godina izvogov prilici iseljenika raznih slovenskih naroda, koji su se doseljavali u Ameriku, bio prilično jak, kasnije pak raznim odredbama američke vlade kvota ovih doseljenika u Ameriku pala je već od nekoliko godina na minimum. I dok su pre sokolska društva uvek pojačavala svoje redove novim i svežim silama, čime se je znatno jačao i unapredio rad sokolskih društava, to je ograničenjem imigracionih elemenata bilo pogodeno također i američko Sokolstvo, pa su sada tamošnja sokolska društva upućena u svome radu jedino na svoje stare sile, koje su već počinjene tamo udomaćene. Ima još jedna činjenica koja otežava i pogoda delovanje sokolskih društava u Americi i koja za budućnost, ne bude li joj se posvetila najveća pažnja, ne bi mogla da ukaže na najlepše perspektive. Poznato je naime, da se je omladina, naročito starijih iseljenika, počela zadnjih godina da vrlo brzo amerikanizuje, a što se vidi osobito i po tome što se ova omladina služi danas u najvećoj meri i skoro jedino, umesto maternjim, engleskim jezikom. Zato preti svim slovenskim organizacijama bez razlike u Americi opasnost da bi mogle s vremenom da ostanu bez članstva, jer se omladina doseljenika sve više stapa s ostalim stanovništvom, gubeći

svoje nacionalne osobine, kao i zato što s druge strane stara generacija postepeno izumire, i to u kudikamo većem broju nego što iznosi kvota nove imigracije. Radi toga iskršava sada pitanje, da li ne će možda biti potrebno da se također i u razna društva uvede engleski kao drugi saobraćajni jezik, a razmišlja se čak i o tome, da li ne bi trebalo također da se stvari i engleska sokolska terminologija, i to samo zato, da bi se zadržalo sokolsko članstvo na okupu. Da je to tako, služi nam kao dokaz i ovo, da je Savez slovačkih sokolskih društava u Americi zaključio da u najkrajšem vremenu sazove naročiti zbor, na kome će se pretestri mnoga vrlo važna pitanja, među kojima i ova o ovadanju engleskog jezika i o eventualnoj sokolskoj engleskoj terminologiji, da bi se na taj način kako tako osigurao daljnji opstanak sokolskih društava. Na svaki način moraće i ostale sokolske organizacije u dogledno vreme da pristupe rešavanju ovog izvanredno važnog pitanja, ako žele da osiguraju život sokolskom radu.

Iz češkoslovačkog Sokolstva u Americi

Za starešinu Američke obice sokolske izabran je br. Karel Prhal, koji je istovremeno i starešina Sokolskog društva Tabor u Bervinu, za tajnika br. Jaroslav Košarž, a za načelnika dosadanju načelnik Jarka Jelinek, koji je istovremeno i načelnik Saveza češkog i slovačkog Sokolstva te Saveza slovenskog Sokolstva u Americi. Svojedobno je starešina Američke obice sokolske bivši gradonačelnik Čikaga br. Čermak, koji je, kako je poznato, pao prošle godine žrtvom atentata. Novi savezni starešina poznati je sokolski radnik te njegovo dosadanje sokolsko delovanje jamči, da će sokolsku organizaciju i unapred uspešno voditi u duhu svojih prethasnika.

Sokolska radio-predavanja

RADIO-STANICA LJUBLJANA

Sledeća sokolska radio-predavanja preko Radio-stanice Ljubljana održavaju se:

dne 2 marta predaje starosta Sokolske župe Ljubljana br. dr. Josip Pipenbacher o temi: »Telovežba kod starih Grka i Sokolstvo«;

dne 9 marta predaje I. zam. starešine Saveza SKJ br. E. L. Gangl o temi: »Ideje, život i Sokolstvo«;

dne 16 marta predaje brat Ivan Lavrenčič, Maribor, o temi: »Kako sprečavamo kod dece telesne manje;«

dne 23 marta predaje brat Franjo Lubej, Ljubljana, o temi: »Sokolske veste;«

dne 30 marta predaje zam. savezni načelnika br. Josip Jeras, Ljubljana, o temi: »Sokoli — dobrotoljci u svetskom ratu.«

Sokolska radio-predavanja preko radio-stanice Ljubljana održavaju se svakoga petka od 19 do 1930 časova.

KNJIGE i LISTOVI

PRIRUČNIK ZA SOKOLSKUE PRENJAKE IV IZDANJE

Pažnja br. preplatnicima!

Pojedina br. društva i cete obraćaju mi se danomice, da im pošaljem pouzećem ili uz preplatu unapred IV izdanje knjige »Priručnik za sokolske prenjake« (i prednjačke ispite i tečajeve).

Ovim obaveštavam sve br. sokolske jedinice, da je »Priručnik« dat u štampu 10. februara o. g. i da će izaći iz štampe pod konac aprila o. g.

Razlog nešto dužem štampanju knjige je, što u tu svrhu određeni član TO br. Saveza SKJ vrši pregled celokupne gradi »Priručnika« i što će knjiga u IV izdanju iznositi preko 500 stranica. Radi velikog broja klišaja i metodične obrade pojedinih struka, mora se tome posvećivati naročita pažnja i raditi polaganja.

Naročita pažnja pri obradi knjige posvećena je metodičkoj obradi prostih vežbi, proste telovežbe (lakje atlete) i vežbi na spravama.

Cetvrtu izdanje »Priručnika« trebalo je da izade u cirilici, ali radi i suviše neznačnog broja preplatnika iz krajeva koji se pretežno služe cirilicom (jedva 80 knjiga), morao sam odustati od te nakane, tako da će »Priručnik i cetvrti put izdati štampan latinicom, a to, nadam se, neće biti nikakva zapreka, da se sva braća i sestre, kojima knjiga bude trebala, uzognu njome korisno poslužiti.

Molim braću i sestre, da me pretplatom unapred pomognu da ostvarim i ovo IV izdanje knjige, koje je iz temelja preradeno i prošireno.

Pretplata se šalje ili poštanskom uputnicom na dole označenu adresu ili čekovnom uplatnicom na Poštansku štedionicu u Sarajevo br. 5528 na adresu: Priručnik za sokolske prednjačke. Cena je u preplati Din 45 uključivo poštara.

Vojislav Bogićević, Tuzla.

(Nastavak sa 1 strane)

štu zaista zasljužuje da se koristi na-veden zakonskom pogodnošću.

Da bi se svaki član sokolske organizacije koji stupa na otslušenje svoga kadrovskog roka mogao koristiti ovom zakonskom pogodnošću, moraće da postupi ovako:

Pošto bude regrutovan i oglašen za sposobnog odnosno za ograničeno spesognog, dužan je da još pre stupanja u kadar, a najkasnije do 1. marta svake godine, podnese pismenu molbu za ranije otpuštanje iz kadra. Molbu, taksiranu sa 5 Din, podnosi starešini svoga sokolskog društva ili sokolske čete čiji je član i u kome (u kojoj) je vežba. Ta se molba šalje redovnim putem nadležnoj župi, a župa Savezu, dok ona propisanim putem ne dođe do komande vojnog okruga, a odatle do same kadrovske komande, u kojoj se deseti slučaj, kao što se to ranije dešavalo, da član Sokola Kraljevine Jugoslavije bude regrutovan da otsluži jedno pet do šest meseci u kadru, pa da mu tu tek neko kaže: Pa čuju, ti kao član Sokola imas pravo na skraćeni rok! Onda on tek podnosi neke molbe svome komandiru i t. d. i. ra-zume se, retko kada u tome ima uspeha. Zato je potrebno da ovo sve učini naš član pre stupanja u kadar, a ne kad je već u kadru i kad je sve docan.

Toj molbi mora se priložiti uverenje, koji je pomenuto u tačci 1 ove Uredbe. Prema tome svaki će član prethodno morati pismeno da zamoli starešinstvo svoje sokolske čete ili društva, da mu ono izda to uverenje. Uverenje se, kao javna isprava, mora taksirati taksenom markom od 20 Din. To se uverenje prilaže onoj molbi kojom član moli pogodnost skraćivanja vojnog roka i šalje propisanim putem upravi Saveza. Uverenje moraju da potpišu starešina, tajnik i načelnik i da ga označiće četnim ili držvenim pečatom. Uverenju se mora označiti tačno, kad je dotični član upisan u sokolsku četu ili društvo, koliko je vremena proveo kao stalni vežbač, bilo je ranije kao naraštajac ili docnije kao član, i koji mu je katastarski broj. Svaka viša sokolska jedinica (matično društvo, župa i Savez) mora da potvrdi istinitost navoda u uverenju. Za tačnost navoda u uverenju odgovorni su i moralno i materijalno potpisnici, i zato treba na tačnost podataka obratiti naročitu pažnju. Nevezbačima ili onima koji su vežbali s raznim prekidima neće se smeti izdati ovaj uverenje.

Našim četama i društvima mora se ovom prilikom skrenuti ozbiljna pažnja na to, od kolike je važnosti za naše mlade članove tačno vođenje statističkih podataka, bilo onih koji se odnose na upis člana

tović M. Lazar, tehnički br. Dabović M. Vicko, blagajnički br. Vojvodić K. Mirko i statistički zast. statističara br. Radonić Lj. Novica.

Oko izveštaja upravnog odbora razvila se živa diskusija, pa nakon izveštaja revizora skupština je dala razrešnicu staroj upravi, pohvalivši njen agilni i napredni rad.

Zatim se prešlo na biranje nove uprave u koju su usli: za starešinu br. Berberović Lj. Milan, za zamenika starešine br. Vulović D. Cvjetko, za tajnika br. Radonić Lj. Novica, za načelnika br. Dabović M. Vicko, za načelnika s. Šefrović L. Nevenka, za prosvetara i blagajnika br. Vojvodić K. Mirko, a za statističara br. Vuković M. Jovan. Izabrani su ostali članovi uprave, revizori i članovi suda časti.

TIVAT. — Zabava podmorničke flote u korist gradnje sokolskog doma. Na dan 17 februara tek. godine, priredili su podoficir Podmorničke flote Kr. mornarice svoju godišnju zabavu, koja je i ove, kao i svake godine, neočekivano uspela. Zabava je održana u svim prostorijama doma Jadranske straže. Program je bio ispunjen s jednim pozorišnim komadom, nekoliko solo scena i muzičkim tačkama. Sve tačke izvedene su odlično. Već na nekoliko dana su počeli s pripremama i dekoracijom prostorija doma Jadranske straže, koje su bile tako divno ukrašene, kao nikad do sada. Poleta je bila ogromna. Velike prostorije doma bile su dupkom pune. Na zabavi je poređ velikog broja viših i nižih oficira i podoficira Kr. mornarice, bio veliki broj meštana iz cele Bokе Kotorske. Na zabavi je svirao najbolji salonski orkestar Kr. mornarice. Čist prihod ove priredbe namenjen je za gradnju Sokolskog doma u Tivtu. Iza programa nastala je veselica.

Ovo je pohvalna akcija sa strane naše Mornarice, koja je oduvek pratiла s interesovanjem, rad i napredak Sokolskog društva u Tivtu i u svakoj prilici izazvala ususret. Zauzimanjem komandanta Podmorničke flote kapetana fregate br. Erni-a, koji s velikim interesovanjem prati rad društva, priredba je i ova zabava, koja je namenjena za gradnju Sokolskog doma.

Župa Karlovac

KARLOVAC. — Iz župe, U vezi raspisa br. Saveznog prosvetnog odbora br. 2 (Sok. prosv. br. 1 za 1934 g.) održan je dne 18 februara 1934 g. župski zbor prosvetara Sok. župe Karlovac.

Zbor je prisustvovao starešina župe br. Mašović Mirko i prvi zamenik starešine župe dr. Variola, drugi zamenik star. br. Žemljak Milan, te načelnica župe s. Marženka Kubićek i tajnik župe br. Bozo Dočkal. Pretsedavao je br. Josip Nikšić pretsednik ŽPO. Prisustvovali su svih članova ŽPO i referenti organizacija pojedinih grana sok. prosv. rada u župi.

Zbor je prisustvovao svega 26 delegata prosvetnih odbora sok. društava i četa župe Karlovac.

Br. Josip Nikšić uz prigodan pozdravni govor prisutnima otvorio je žup. prosv. zbor i prešao na dnevni red. Na dnevnom redu bilo je sledeće:

1) Zbor pretsednika i ostalog časnista za g. 1934. U vezi prve tačke dnevnog reda br. Marko Sablić, tajnik ŽPO izvestio je, da je ŽPO na svojoj sednici od 15 februara 1934 doneo jednoglasan zaključak, da se za pretsednika ŽPO za 1934 g. predloži glavnog god. skupštini, dosadanje pretsednika, br. Josipa Nikšića. Župski zbor prosvetara s oduševljenjem pozdravom prihvatio je ovaj predlog. Isto tako, br. ŽPO saglasio se jednoglasno, da se predlože za funkcionere u ŽPO za 1934 g. sledeća br. i sestre: Za potpretsednika br. Josip Močan, za tajnika br. Marko Sablić, za knjižničara br. Josip Nikšić, za statističara s. Malbohan Marija, za izvestioca za sokolske čete br. Tomićević Ivan, potpukovnik, za novinara i rukovodača zbirke novin isčekala br. Žec Nikola, za izvestioca za štampu br. Vladimir Blašković, za lutkarstvo i pozorišni otkec br. Dušan Borđoški, za narodno prosvetovanje br. Josip Močan, za muziku i pevanje br. Stanislav Rišlavić, za kino i dijapoziitive br. Ercegović Mirko, za trezvenost i zdravstvo br. dr. Rudolf Jerinić, za štendnu br. Lazar Zlatović, za naraštaj i decu br. Jure Cindrić.

U odbor predložena su braća Josip Matešić iz Generalskog Stola i braća i sestre, koji po svom položaju ulaze u odbor iz tehničkog odbora župe. Ovaj predlog je u celosti jednoglasno prihvacen.

Nakon predloga časnista za ŽPO pristupilo se izboru i organizovanju prosvetnih okružja. Zaključeno je, da teritoriji i sedišta Prosv. okružja budu ista kao i tehničkih okružja. Za pretsednika Prosvet. okružja predloženi su: za okružje Metliku br. Kostjukovskij Georgij, za Ogulin br. dr. Vajda Zlatko, za Slunj Vitas Dušan, za Karlovac br. Josip Močan;

2) Organizacija prosvetara za god. 1934 prema četvrtogodišnjem planu. Ovoj tački dnevnoga reda bila je svezana diskusija, u kojoj su s puno razumevanja sudjelovala mnoga braća iz vanjskih jedinica.

Isto tako, svestrano se diskutovalo o odnosu škole i Sokolstva, pa je donešen zaključak, da se apelira od strane pojedinih jedinica na upravitelje osnovnih i srednjih škola za zajedničku saradnju.

Po podne nastavljenja je konferencija. Raspravljalo se: o prilikama pod kojima se dosada obavljao sok. prosvetni rad u pojedinih jedinicama; o smernicama i zadacima sok. prosvetnog rada za 1934 god.; o sokolskoj administraciji; o sastavu prosv. budžeta; o saradnji i širenju sok. štampe; o osnivanju glazbenih sekcija; o polaganju zaveta; o održavanju žup. prosv. tečajeva; o pripremama za žup. slet u Karlovcu i pokrajinske sletovite u Sarajevu i Zagrebu i sveslavenski slet u Varšavi.

Na konferenciji su osvetljena mnoga pitanja prosvetnog rada i doneseni zaključci jednootvarovanosti rada. Načelnica se pažnja skretala i na rad u toku, četama.

Konferenciju je završio pretsednik u 16.30 sati zahvalivši se prisutnima na odzivu i bratskoj saradnji. Posle toga je br. dr. Variola, prvi zamenik žup. prosvetnog rada za 1934 god. pozvao prisutne da sudekuju kao gosti na priredbi kostimiranog dečjeg posela, koje je priredeno u Sok. društvo Karlovac, kao reprezenta.

KARLOVAC. — Naše je društvo i ove godine započelo i nastavilo intenzivnim radom. Za razdoblje od 15 februara do 15 marta na svojoj sednici prosvetnog odbora ustanovilo se sledeći raspored za sve kategorije: imaju se držati kratka predavanja o temama: Sokolski pozdrav, Sokolska značka, Jačanje volje Sokolstvom, Spremanje za sletove, Predavanja će držati braća odn. sestre: Sablić Mirko, Okićević Ivan, Močan Josip, Ercegović Mirko, Bordoski Dušan, Blašković Milka, Bordoski Radmila, Grujić Mirslav (Ickarski pregled svih kategorija), Rišlavić Stanislav i Rukovna Vid koji će vežbati pevanje sokolskih koračica. Svi su dan će biti po jedno predavanje prema točno određenom vremenu.

OSTARIJE. — Dne 4 februara održao je Sokolsko društvo Ostarije svoju četvrtu godišnju skupštinu. Skupština je otvorio brat starešina A. Holjevac, a zatim se prešlo na čitanje izveštaja braće tajnika, načelnika, blagajnika, revizora, i statističara. Svi su izveštaji prihvaćeni i staroj upravi izglasani je apsolutno. Uzima reč župski izaslanik br. Svetozar Kosanović, uprave braća: Svetislav Marković, Mihaelj Cvetković, Vasilije Mitrović, Nikola Marinković i Dragić Tasić; revizori braća: Uros Pažin, Aleksandar Nikoljčić i Jovan Ristić, svešt.; zam. revizora braća: Tanasije Urošević, Aleksentije Bojagić i Živko Popović; sudčasti: pretsednik br. Ljubiša Vujić, star. sr. suda; članovi braća: Boža Jovanović, sudija; Nikola Marinković; Stojan Jovanović i Žika Vićentijević; zam. članova suda časti braća: Ilija Čaunević, Andreja Andrejević i sestra Desanka Popović.

LOMICA. — Na dan 18. februara u selu Lomnici održana je osnivačka skupština u prisustvu članova uprave br. Sokolskog društva Despotovac, br. Daniela Nikolića, starešine, br. Žarko Protića, načelnika, br. Milana Gajica, zam. načelnika, br. Luke Aprčovića, čl. uprave, Milojko Jovanovića, gospodarenkoma, br. Petra Zugića, statističara i br. Jovana Ristića, čl. uprave.

Osnivačku skupštinu je otvorio sazivač br. Maksim Novikov, opšt. delovoda, pretstavio delegate br. S. D. Dejanović, u smislu vopisa pravilnika, kao pretsednik zbara, otvorio je zbor prigodom govorom o Sokolstvu na selu, zatim su na zboru govorila i braća Žarko Protić i Luka Aprčović o Sokolstvu, poslu su svih govorici pažljivo saslušani, pristupljeno je upisivanju članova. Oduševljenje prisutnih gradana za Sokolstvo ovog malog sela izraženo je u želji, da što veći broj postane članom Sokola i upisano je: 52 redovnih članova i 41 član vežbač, koji su položili sokolski zavet.

Zatim se prešlo na izbor nove društvene uprave. Izabrana su sledeća braća i sestre: starešina br. A. Holjevac, zamenik starešine br. Manojlović Niko, tajnik br. Kesner Dragutin, načelnik br. Božićević Ivan, zamenik načelnika br. Mrvoš Nikola, načelnica s. Magdić Ruža, zamenica načelnice s. Puškarjić Rozika, statističar s. Magdić Ruža, prosvetar br. Durdević Šimo. Članovi braća: Barać Katica, Bošnjak Petar, Banić Stjepan, Rupčić Danica, Mrvoš Mane i Žubrinić Marko. Zamenici braća: Draginić Josip, Gračanin Stjepan, Frank Milivoj i Rašpira Josip. Časni sud: Frank Milivoj, Banić Stjepan, Magdić Ruža, Holjevac Antun i Mihaljević Stjepan. Zamenici: Mrvoš Nikola, Gračanin Stjepan i Božićević Ivan. Revizori: Obajdin Josip, Draginić Josip i Puškarjić Rozika.

OSTARIJE. — 11 februara priredilo je ovo društvo akademiju sa zabavom. Program akademije sastojao se iz ovih tačaka: Proslov; — proste vežbe, muška i ženska deca; — deklamacija „Zastava sveta“; — proste vežbe muške dece; — dialog „Brat i sestra“; — proste vežbe, muški narastaj; — proste vežbe članstva; — dialog „Na plesu“; — šala u jednom činu „Nasareni hivare od I. Domitrovića. Sve tačke programa izvedene su na opće zadovoljstvo. Posle programa razvila se zabava. Svirala je tamburaška družina Sokola. Što se poseta tiče, ova akademija stoji na prvome mestu do sada. Pored velikog mnoštva domaćih, bilo je i gostiju iz Ougulina i Josipdola. Moralni i materijalni uspeh bio je odličan.

VUKMANIĆ. — Ovo društvo pristupilo se izboru i organizovanju prosvetnih okružja. Zaključeno je, da teritoriji i sedišta Prosv. okružja budu ista kao i tehničkih okružja. Za pretsednika Prosvet. okružja predloženi su: za okružje Metliku br. Kostjukovskij Georgij, za Ogulin br. dr. Vajda Zlatko, za Slunj Vitas Dušan, za Karlovac br. Josip Močan;

2) Organizacija prosvetara za god. 1934 prema četvrtogodišnjem planu. Ovoj tački dnevnoga reda bila je svezana diskusija, u kojoj su s puno razumevanja sudjelovala mnoga braća iz vanjskih jedinica.

Župa Kragujevac

DESPOTOVAC. — Sokolsko društvo u Despotovcu održalo je i redovnu godišnju skupštinu na dan 4 februara t. g. u prisustvu zastupnika Sok. župe Kragujevac brata Jovana Draščića, starešine br. Sokolskog društva Svilajnac. Zam. starešine br. Danilo Nikolić otvorio je skupštinu setiši se na Nj. Vel. Kralja i Nj. Vis. Prestolonaslednika Petra, starešine br. Štefana ŠŠKJ.

Nakon toga, prešlo se na dnevni red, to su primljeni svi izveštaji.

Pošto je data razrešnica staroj upravi, izabrana je s velikim oduševljenjem sledeća uprava: starešina br. Danilo Nikolić, zam. starešine br. Danilo Nikolić, sestra Pavle Pančić, sindel; pretsednik PO br. Pavao Gurić, učitelj; načelnik Đoković Đoka, učitelj; načelnica Radmila Stanković, priv. sekretar Vilčinski Aleksandar, činov; statističar Vukosavljević Momčilo, nadzornik; gospodar Rihtarić Ladislav, stolar; zdrav. referent dr. Kielmann Jakob, lekar i 7 članova uprave sa 7 zamjenika iz redova rudara, nadzornika i zanatlija.

SENJSKI RUDNIK. — Naše Sokolsko društvo održalo je svoju glavnu godišnju skupštinu na dan 21. januara 1934 god. Obzirom na značaj skupštine, na kojoj se je imalo rešavanje o gradnji Sokolskog doma u Senjskom Rudniku prisustvovač je veliki deo članstva. Skupština u velikom broju prisutnih otvorio je starešinu društva br. Štefanu Grebenšek, direktoru rudnika. Prikazujući zadatak, koji se ima izvršiti u narednoj društvenoj godini, to upoznавši u kratkim potezima važnost sokolskih društava, prešlo se na čitanje poslanice Saveza. Pre rada skupštine upućen je pozdravni telegram našem Savezu u Beograd. Po sašlušanju poslanici pojedini funkcioneri društva izneli su u svojim izveštajima rad i uspeh društva i predmetnoj društvenoj godini, iz kojih se može videti samo jedan veliki napredak. Nakon prednjega, na predlog revizionog odbora data je razrešnica starom odboru i prešlo se na biranje novog odbora, u koju su izabrani sledeći: starešina društva ing. Ivan Grebenšek, direktor rudnika; Štefanu Grebenšek, učitelj; načelnici sestra Milena Gavrilović, učitelj; II zam. načelnice sestra Kosara Protić, domaća; blagajnik br. Petar Žugić, poljopr. refer.; gospodar-ekonom br. Milojko Jovanović; statističar br. Petar Žugić; zdravstveni referent br. dr. Kosta Mihajlović; sr. lekar; članovi uprave braća: Aleksandar Igrošanac, sr. načelnik; Luka Aprčović, žand. por.; Aleksandar Popović; Dragić Jovanović i Vladimir Mišović; zam. članova uprave braća: Svetislav Marković, Mihaelj Cvetković, Vasilije Mitrović, Nikola Marinković i Dragić Tasić; revizori braća: Uros Pažin, Aleksandar Nikoljčić i Jovan Ristić, svešt.; zam. revizora braća: Tanasije Urošević, Aleksentije Bojagić i Živko Popović; sudčasti: pretsednik br. Ljubiša Vujić, star. sr. suda; članovi braća: Boža Jovanović, sudija; Nikola Marinković; Stojan Jovanović i Žika Vićentijević; zam. članova suda časti braća: Ilija Čaunević, Andreja Andrejević i sestra Desanka Popović.

LOMICA. — Na dan 18. februara u selu Lomnici održana je osnivačka skupština u prisustvu članova uprave br. Sokolskog društva Despotovac, br. Daniela Nikolića, starešine, br. Žarko Protića, načelnika, br. Milana Gajica, zam. načelnika, br. Luke Aprčovića, čl. uprave, Milojko Jovanovića, gospodarenkoma, br. Petra Zugića, statističara i br. Jovana Ristića, čl. uprave.

Osnivačku skupštinu je otvorio sazivač br. Maksim Novikov, opšt. delovoda, pretstavio delegate br. S. D. Dejanović, u smislu vopisa pravilnika, kao pretsednik zbara, otvorio je zbor prigodom govorom o Sokolstvu na selu, zatim su na zboru govorila i braća Žarko Protić i Luka Aprčović o Sokolstvu, poslu su svih govorici pažljivo saslušani, pristupljeno je upisivanju članova.

Dilektanti su bili većinom tečajni članovi čete, koji su svoje uloge odigrali na potpuno zadovoljstvo posetilaca. — Nakon programa razvila se animirana zabava uz ples.

Moralni i materijalni uspeh zabave bio je vrlo dobar.

PODORASAC I BIJELA. — Ove čete priredile su dne 17. febru. 1934 uspešna i dobro posećena sela.

Tom prigodom održana su u Bijeloj vrlo značajna predavanja i to po

bratu Aliji Čoliću o Sokolstvu i Jugoslovenstvu, te po bratu Božidaru Adžiću O štendji i zadrugarstvu. — Ova predavanja saslušana su najpozajljivije i ostavila na slušatelje najbolji utisak.

LISIČIĆI I PODORAŠAC. — Ove čete priredile su trodnevne poljoprivredne tečajeve s poučnim predavanjima o higijeni, stocarstvu i Sokolstvu, i to po

bratu Aliji Čoliću o Sokolstvu i Jugoslovenstvu, te po bratu Božidaru Adžiću O štendji i zadrugarstvu. — Ova predavanja saslušana su najpozajljivije i ostavila na slušatelje najbolji utisak.

PODORAŠAC. — Ovački i podorašaci prisustvovali su brojni članovi, a iste su održali ispred društva Konje braća Mile Muša, Avdo Šofo i dr. Makso Kozinc. Ispred čete Podorašac održao je vrlo počuće predavanje o istoriji naše države, učitelj brat Ivan Volarčić.

Za ovakova i slična predavanja, a naročito polj

ROSJAVA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • Beograd

Zupa Novi Sad

ST. FUTOG. — Sokolsko društvo u Starom Futogu priredilo je u prostorijama ud. Kate Telarov, na dan 15 februara 1934 godine veoma uspelo časjanku. Veče je otvorio starešina br. dr. Topalov Dorde s higijenskim predavanjem, kako treba negovati svoje zube, da bi nam kroz ceo vek ostali zdravi, zatim je serviran čaj. Posle toga je nastala igranka. Ceo program je veoma uspeo. Poseta je bila odlična, uspeh i u moralnom i u materijalnom pogledu je veoma dobar.

Zupa Skoplje

PRISTINA. — U nedelju 18 februara je godišnja skupština Sokolskog društva Priština. Pošto su predstavljani svih izveštaja funkcionera, data je razrešnica za rad u prošloj godini starej uprave. Zatim je opet sačinjena lista nove uprave, koja će se predložiti Sokolskoj župi Skopje na odobrenje. U novu upravu izabrani su: za starešinu Dragutin Kuzmić, pešad, pukovnik; zam. starešine Dimitrije Spirić, učitelj; za prosvetara Ilija Panović, profesor; za načelnika Čedomir R. Stošić, adv. činovnik; za zamenika načelnika Vojislav Janičević, mutavdžija; za tajnika Oblak Josif, pešad, narednik. Otali su članovi gotovo svi, koji su bili i u proglašenju uprave.

Sokupštinu je otvorio starešina Kuzmić, na čiji je predlog skupština poslala pozdravne telegrame starešini Sokola Nj. Kr. Vis. Prestolonasledniku Petru, Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije i Sokolskoj župi Skopje.

Zupa Sušak - Rijeka

BRINJE. — U nedelju dne 2 februara o. g. održana je u Brinju glavna godišnja skupština Sokolskog društva, na kojoj je jednoglasno biran sledeći odbor: starosta brat Stevo Uzelac, zamenik staroste I brat Gužvinac Božidar, zamenik staroste II brat Kraljić Petar, tajnik brat Peroš Zvonimir, zamenik tajnika brat Milos Budisavljević, prosvetar brat Knežević Mišo, zamenica sestra Vučetić Anka, načelnik brat Rešić Milan, zamenik brat Maljković Raden, načelnica (nije birana) zamenica načelnice sestra Božanić Nevenka. U odboru su ušli: Perković Marko, Švegar Stjepan, Milosavljević dr. Slavoljub, Hramija ing. Viktor, Močan Franjo, Gostović Bude, Vuković Nikola, Radulović Dušan, Gostović Dmitar, Vraneš Milana. Zamenici: Marićev Petar, Lončar Dane, Močan Marica, Uzelac Sofija, Budisavljević Zora, Sud časni: Gužvinac Božidar, Kraljić Petar, Hramija ing. Viktor, Uzelac Stevo, Rešić Milan. — Zamenici: Rajačić Bude, Vučetić Ivan. Revizioni odbor: Hajduković Mane, Modrušan Tomo i Gostović Bude, zamenici Uzelac Bogdan i Knežević Stevo.

KRALJEVICA. — Osnivanje Sokolske čete u Bakarcu. Inicijativom nadređenih Bakarčana i nekog braće Sokolskog društva Kraljevica osnovana se u nedelju dne 18 februara u Bakarcu Sokolska četa. U 6 sati po podne sakupilo se u čitaonici prostorijama mnogo meštana obojega spola, a naročito mladež. Društveni prosvetar br. Hanibal Kaponi održao je sakupljenje vrlo lepo predavanje o Sokolstvu uopšte, dodirujući se svega onoga, što jednog novog pripadnika može zainteresirati. U svom govoru istakao je važnost Sokolstva u stvaranju jake i napredne Jugoslavije i o sokolskim vrlinama. Na koncu pozvao je sve prisutne da se svu do jednoga začlane i aktivno saraduju u svojoj četi. Posle njega govorio je br. Modrušan, načelnik društva Kraljevica, koji je prisutnima naglasio, da je Sokolstvo nazvano čitavom narodu, a u prvom redu našem selu. Naglasio je važnost mesta kao graničnog, gde treba da je svaki duboko prožet jugoslovenskom idejom i telesno jak! Nadalje je naglasio, kako nema sokolske jedinice bez vežbanja, jer put u sokolski život vodi kroz selo.

Prisutni su oba predavanja vrlo pažljivo poslušali, nagradili ih aplauzom, a zatim se prešlo na biranje predvremenog odbora, pa su u upravu čete ušli: za starešinu brat Josip Ružić, zamenika Gotier, tajnika Dragutin Zorić, načelnika Ivan Zorić, načelniku Ružica Benac, zameniku Blaž Franko i Pravdica Marica, prosvetar Anica Blažić, blagajnika Ida Papić, a u odbor Franjo Blažina, Petar Wele, Slavko Turić i Marijan Papić.

Uprava je bila jednoglasno izabrana, a posle toga razjasnili su članovi udrugu društva Kraljevice novoizabranoj upravi funkcije u glavnim ćartama.

KRASICA. — † Brat Stjepan Polić. Dne 11 februara o. g. ispušto je svetu dušu naš član i vlasnik naše sokolane br. Stjepan Polić.

Naše je društvo, po svojim članovima, dobrom našem bratu držalo posebnu strahu. Na pogreb su naša braća nosili sveće i čitavo je članstvo korporativno uzešće na sprovođenje. Nad grobom oprostio se u ime Sokol-

skog društva od pokojnika načelnik br. Anton Randić. S dve minute pobožne šutnje u stavi »Mirno« oprostila su se braća od svog člana, koji je naše društvo u više navrata pomagao.

Sokolsko društvo Krasica uvek će se sa zahvalnošću sećati blagopokolj br. Polića, koji je u najtežim danima naše društvo spasio od propasti. Neka mu bude laka domaća gruda, a medu braćom trajna uspomena!

RAB. — Gradnja sokolskih čamaca. Sokolsko društvo Rab naručilo je dve jednakice čamaca, koji će postati tip sokolskih čamaca. — Čamci su naručeni kod poznatog brodogradilišta Mihovil Depolo i Sin na Korčuli. — Čamci su u izgradnji, te će polovicom martu o. g. dobrovit u Rab. — Čamac je 8,23 m dugačak, 1,58 m širok u sredini, a visok 0,62 m. — Veslači stariji čamovi veslaće po šestorica u svakom, a naraštaj, deca i žensko članstvo veslaće kracim veslima po 12 u svakom čamcu.

SUŠAK. — U nedelju 18 februara o. g. održana je glavna godišnja skupština Sokolskog društva Sušak-Rijeka. Skupština je prema zakazanom dnevnom redu otvorio starešinu Grkić Bogomir, koji je pre prelaza na dnevni red predložio, da se pošalju pozdravni brzozavi Nj. Vel. Kralju, Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije i starešini Saveza Nj. Vis. Nasledniku Prestolja Petru, te pravom zameniku starešine Saveza Engelbertu Ganglu. Tekstovi spomenutih pozdravnih brzozava primljeni su jednoglasno i s burnim ovacijama Nj. Vel. Kralju, Nasledniku Prestolja Petru i zameniku starešine Ganglu. Starešina Grkić pozdravio je nadalje sve učesnike i delegate. U pozdravnom govoru starešine nadalje je istaknuto, da Sokolsko društvo Sušak-Rijeka ulazi u svoju 30 godišnjicu rada i delovanja i da će se otvoreni ove jubilarne godine početi istoga dana s održanjem »Poljske večeri« u sokolani s biranjem programom. Zatim su u glavnim potezima prikazani svi referati o radu u prošloj godini, dok su svim prisutnim imali i štampan poseban izveštaj o celokupnom radu društva kroz prošlu godinu. U tom opsežnom izveštaju štampan je izveštaj sekretara, izveštaj blagajnika, izveštaj predsedništva uprave Sokolskog doma u Sušaku, zaključni računi, izveštaj tehničkog odbora, izveštaj prosvetnog odbora, izveštaj matičara, izveštaj gospodara, izveštaj nadzornog odbora i konačno zaključna reč starešine društva. Posle prihvata svih referata prešlo se na izbor nove uprave pa su prema predloženoj listi izabrani sledeća lica: starešina Bogomir Grkić, I zamenik Janko Ljubić, II zamenik Jure Tičak, prosvetar prof. Milivoj Mezorana, društveni lečnik dr. Milan Premrou. Odbornici: Mihovil Bondonić, Ivo Brnčić, Ljubomir Čirić, Ljubomir Dobrosavljević, Božo Hero, Matija Knežević, Toma Kružić, Dragutin Lukež, Adolf Lunaček, Ivan Perović, Dragutin Radić i Pavle Vrban. Zamenici odbornika: Emil Dukić, Boško Jovanović, Ivo Jurković, prof. Stjepan Kastropil, Vlado Kezelić, dr. Ferdo Pavelić, Bogdan Polić, dr. Orest Pezelj, Vlado Rieger, Vilko Sever, dr. Dušan Stanović, Svetozar Zastavniković. U nadzorni odbor izabrani su: Milan Bačić, Josip Braun, Vilko Radan, Miloš Stojanović, Srećko Sukalić, a za njihove zamenike: Mate Francisković, Marko Ratković, Ferdo Simhen, Josip Trubić i Bogdan Dokmanović. Na kraju su za sud časti izabrana 4 lica i 4 njihova zamenika.

SUŠAK. — Manifestacija poljsko-jugoslavenskog bratstva, 18 februara održao je sokolski naraštaj u Sušaku vrlo uspelo akademiju posvećenu bratskom poljskom narodu. Ta je predvoda u okviru slovenskih manifestacionih večeri, koje voda muškog naraštaja, br. Janko Ljubić, provodi, a od kojih je do sada održano vrlo uspešno rusko i češko veče. Na programu je bilo predavanje naraštaja Žuna o Poljácima, deklamacija naraštja. Njegova Mickiewicze pesme, pevanje naraštajke Bižičeve i naraštja. Vranjicanu, te zborno pevanje pod ravnanjem br. Cunta. Bile su zatim izvedene neke vežbe: sletske, skok kroz prozor i preko stola, a na koncu opljesan je krakoviak u živopisnim i krasnim poljskim narodnim nošnjama. Uz mnogobrojnu publiku, koja je oduševljeno odobravala svakoj precizno izvedenoj tački, prisustvovao je joj predređi i poljski konzul u Sušaku, g. Dworski, te poljski general u p. g. Szerda-Teodorski. Još su na akademiji govorili br. prosvetar prof. Mezorana, koji je pozdravio prisutnu poljsku braću i nadovezao reč o poljsko-jugoslavenskim vezama, i br. Janko Ljubić, voda m. naraštaja, koja je oduševljena i razdragnana omiljena digla na ramena. Na pozdrave odgovorio je g. den. Szerda-Teodorski, te na njegovoj »Czoleme« otsvirana je poljska i jugoslovenska himna. Cela priredba bila je neobično uspela u svakom pogledu i sva prožeta srdačnim oduševljenjem.

SUŠAK. — Dečja reduta, 11 februar, posle podne u 5 sati bila je, kao svake godine, dečja reduta, kojoj se deca ce-

le godine vesele. Bila je to doduše reduta za decu, ali i roditelji, iako nisu bili maskirani ni kostimirani, veselili su se kao njihova nestrašna i nadobudna proleća. Zaista i nema većeg veselja od veselja dece. U Sokolu bilo je vrlo živo, veselo i šarena. Bilo je lepih i ukusnih kostima, deca i majke bile su srećne, a da ste čeli one razgovore i komentare posle priredbe, kad su se celi skupovi vraćali kući. Svaka mati uveravala je svoje dete, kako je ono bilo najlepše i najpričljive, jer majčino čarobno oko vidi sve ono, što ni jedno drugo ne vidi. To radi ona majčina beskranja ljubav prema svome detetu. Tako je završena još jedna priča, kao iz Hiljadu i jedne noći.

SUŠAK. — Na pokladni utorak bio je u našem Sokolskom društvu kostimirani ples, koji je u svakom pogledu dobro uspeo. U lepo dekoriranoj dvorani okretalo se uz zvuke vojne muzike oko dve stotine parova u šarenim kostima, maska i dr. Veselo raspoloženje trajalo je sve dok nije počeo Karneval.

Na Pepelinu priredilo je Sokolsko društvo Sušak-Rijeka svoje tradicionalno Bakalarovo veče. U sokolskoj restauraciji sakupilo se preko stotinu braće i sestara uz goste u najboljem raspoređenju. Br. Baranović priredio je jednu poeziju od bakalara uz druge mnoge dakonije. Odličan deč zavitao je parove ponovo u svom neodoljivom ritmu. I jedna i druga priredba našega Sokola odlično su uspele.

SKARE. — Dana 10 februara priredila je Sokolska četa u Škarama Svetosavsku zavaru s igrankom. Program zabave udešen je prema mesnim prilikama, a izvadili su ga članovi čete večinom seljački momci i devojke. Pevanje u 4 glasa izvedeno je lepo i skladno, a isto tako lepo su izvedene prigodne recitacije pesama. Dva pozorišna komada i jedan monolog izvedeni su takoder na opšte odobravanje publice. Braća i sestre, članovi bratskog Sokolskog društva u Otočcu, te članovi bratske Sokolske čete u Vrhovinama prisustvovali su u lepotu broju ovoj zabavi. Posle programa nastala je igranka i lepa sokolska veselica uz pevanje sokolskih i drugih nacionalnih pesama. Zabava je u moralnom i materijalnom pogledu uspela.

VODOTEČ. — Dne 18 februara priredila je Sokolska četa Vodoteč Svetosavsku besedu, koju je posetilo mnogo braće i sestara iz bliže i dalje okolice. U ukusno dekoriranoj dvorani sakupilo se oko 200 lica. Program priredbe započeo je prigodnim deklamacijama školskih dece. Naročitu je pažnju posudio igrokaz o Arapinu, gde je silan aplauz ubrao jedan mladi osamgodisnji diletant. Posle programa razvila se uz zvukove vodotečkog jazzbanda ugodna animirana zabava sve do kasne večeri.

Zupa Šibenik - Zadar

KRAPANJ. — Mesna Sokolska četa održala je dne 18 februara o. g. svoju izvanrednu skupštinu na kojoj je bilo prisutno 45 članova.

Skupštinu je otvorio starešina br. D. Stipić, učitelj, koji je u svom govoru prikazao potrebu i mogućnost podizanja sokolskog doma. Nakon togova povelja se je o tome rasprava u kojoj je sudjelovalo više članova, te je prije konca jednoglasno zaključeno, da se pristupi izgradnji doma. U tu svrhu izabran je odbor od 7 lica, koji će zajedno s upravom rukovoditi svim radnjama.

Istog dana br. starešina D. Stipić je govor članovima o Karadordevom ustanku.

Zupa Tuzla

RAŽLJEVO. — Ova četa proslavila je na dan 15 februara 130 godišnjicu Karadordeva ustanka, na najvećem način, a u zajednici sa osnovnim i domaćinskom školom iz Ganića.

Ovoj proslavi prisustvovao je osim članova i veliki broj seljaka iz okolnih sela. Svečanost je otopaćela sa sledećim programom: 1) Predavanje o Karadordu i značaju prvoga ustanka, održao je br. Dukić. 2) Školska deca i sokolski podmladak izveli su nekoliko najlepših deklamacija. 3) Sokolski podmladak, naraštaj i stariji vežbači izvodili su sokolske vežbe, koje su vrlo dobro uspeli, a od prisutnih pozdravljeni s velikim aplauzom. 4) Posle vežbi optevane su državne himne, nakon čega je nastalo klijanje Kralju i Kraljevskom domu. Iza programa nastala je veselica.

UGLJEVIK. — Sokolsko društvo Ugljevik održalo je na dan 28 januara o. g. svoju redovnu godišnju skupštinu, kojoj je prisustvovala većina članova.

Posle otvaranja skupštine i po-

zdravne reči starešine društva brata Štefana, tajnika, načelnika i župe zaključena je prilično uspešan rad u svim pravcima.

U upravu društva izabrani su pred nekoliko novih većina starih članova uprave na čelu starešinom Durom Čizmajićem, načelnikom Josipom Holubom, tajnikom Tomom Barulekom, načelnicom Katařinom Petračićem i prosvetarom Nikolom Davidovićem. Nakon oduljeg govora delegata župe zaključena je ova skupština.

LUDBREG. — Dne 13 februara priredilo je Sokolsko društvo u Ludbregu »Naraštajko i dečje selo«. Inicijativu za samu priredbu dala su same deca. Program je bio jednostavan i lagan, ali baš zato deči bliž.

Na programu bile su dve točke sviranja na glasoviru, koje su izvodile 2 naraštajke. Veselje je izazvalo sviranje jednog naraštajca na usno harmonici. Dva naraštajca su pokazali svoje čarobnjačke veštine (pretvaranje mleka u vodu, da iz okretnu čašu voda ne iscuri, stvoriti dim u pokritoj praznoj čaši i t. d.). Dalje su na programu bila: »Dva čuda« od J. Udickog i »Sekin lek«. Veoma se dočarao ples sočarica i kuvara, koji su izvele naraštajke. Dobra je bila i igra s lutkom »Male svelje« od M. S. Jendakovića u ugodo delovale i deklamacije »Radost od Tolholja« i »Ja sam mali Sokol«, od A. Miheca. Na koncu su deca plesala narodna kola, te igrala razne igre. Priredbi su prisustvovali i roditelji deči.

Uspešne priredbe je i u materijalnom pogledu posve uspeo, i ako su skupljani samo dobrovoljni prinosi. — Moralni uspeh je još veći.

GORNJI MIHALJEVEC. — Ovo Sokolsko društvo održalo je dne 21 januara vrlo dobro posećenu godišnju glavnu skupštinu, koju je otvorio starešina brat Rožić Vladimir, pozdravivši sve prisutne članove potakavši ih u svome govoru na novi, bolji i uspešniji rad. — Iza toga proglašeno je prosvetar brat Eduard Janaček poslanici Saveza Sokola Karlovine Jugoslavije. Tajnik br. Josip Lukež proglašao je izveštaj o radu uprave u prošloj godini, u kome je jasno i slikovito prikazao napredak i uspeh društva. Načelnik brat Vraničić Milivoj izneo je pred glavnu skupštinu izveštaj o tehničkom radu društva kroz ovo nekoliko godina njezog opstanka iz kojega se vidi, kao iz svijetu dosadašnjih izveštaja, da društvo kroči sve više i više napretku. — Prosvetar brat Eduard Janaček izneo je izveštaj o radu na prosvetnom pojlu. Iz svega navedenog vidi se, da je rad na tom polju bio koliko obilan i uspešan. Uz veliki broj dilektantskih priredbi održano je sijaset predavanja i govor. Blagajnik br. Jaklin pročitao je izveštaj o radu uprave u prošloj godini, u kome je jasno i slikovito prikazao napredak i uspeh

dine 72 vežbačice dece i naraštaja. Na povratak odavle održan je jednodnevni izlet u Celje. Na glavnim sletskim danima sudjelovala je društvo na 118 članova i članica, glazbom, barjakom, konjicom i brojnim četama. Na savezni utakmicama nastecale su 2 vrste članova, 1 vrsta članica i 3 pojedincu. Članice osvojile su u prvo mesto. Na jadranskom sletu na Sušaku sudjelovalo je 40 članova i članica. Na medumurskom okružnom sletu nastupilo je 46 članova, istoga dana je ostalo članstvo sudjelovalo na proslavi ljudomerskog društva. Prijedbi olimpijskog odbora sudjelovalo je društvo s konjicom, koja je izvela vrlo efektne vežbe, vrstom na preči, stafetom koja je postigla prvo mesto te igri odbijke, u kojoj je sa Mariborem postigla rezultat 1 : 1. U lepotom broju prisustvovao je društvo i nacionalnoj proslavi u Ptuju. Inače je članstvo svake nedelje nastupalo kod priredbi svojih četa i u sedmih društava. Članovi i članice priredili su izlete na Ravnu Goru i Lobar grad. Župski prednjački tečajevi polazilo je prošle godine 6 članova i 4 članice. Tečaj za vrhunsku televiziju u Ljubljani polazio je brat Julije Kerec, a smučarski tečaj na Vogli brat Dinko Pongračić. Naraštajski otsek prošle je godine reorganiziran, održao je se la i 1 akademiju. Konjički otsek broj 30 članova i naraštajaca. Nastupio je u Ljubljani sa 22 člana, a naraštaj u voltežirajuću čakovečkim konjičkim naraštajem. Nastupili su i kod 3 priredbe četa i na olimpijskom danu. Održana su 72 sata jahanja. Smučarski otsek broj 15 članova, 4 članice i 16 naraštajaca. Na prvim utakmicama sudjelovalo je uz vojsku 11 članova i 14 naraštajaca. Smučarski tečaj od 5 dana održan je na Ivanici. Prosvetni rad u društvu bio je takođe dosta, napose u poslednjem trimesecu, intenzivnij. Knjižnica imade 538 knjiga. Preplatnica na sokolske listove imade 271. Društvo imade čitaonicu, zbirku fotografija, isčeku i t. d. Održano je 81 navozora i 6 predavanja. Prijedena je izložba sokolske štampe. Pojedini članovi rade i u župskom marionetskom kazalištu. Za novo članstvo održan je trodnevni tečaj. Glazba imade gudalački orkestar i limenu glazbu te je svirala kod 39 raznih priredbi. Naučnički naraštaj osnovao je jak tamburaški zbor, koji je već tri puta nastupio. U osnutku je pevački društveni zbor. Maternalno stanje je povoljno, jer društvo nema nikakvih dugova. Glavna će mu briga biti proširenje sokolane ma i uz vlastite žrtve i rad samih članova.

Nakon zahvale brat Novakovića i primitka svih izveštaja izabran je na predlog starog sokolskog radenika braća dr Stjepana Stankovića ovaj novi odbor: starešina Stjepan Novaković, gradonačelnik, zam. starešina dr. Z. Miljević, stareš. suda, tajnik I Edi Šurpek, učitelj, tajnik II Feliš Mesaric, tipograf, blagajnik Marije Jadrošić, učitelj, prosvetar Nikola Bosanac, učitelj, načelnik Žvonko Suligoj, učitelj veština, zamenik načelnika Julije Kerec, grad činovnik i Stjepan Durak, student, načelnica Ema Semrek, učiteljica veština, zam. načelnice Marta Beknjač, učit. grad. škole, gospodar Vjekoslav Kalbač, grad. činovnik, matičar Antun Žima, trgovac. Odbornici i zamenici: dr. Ivo Hercezi, lekar, Fran Gapit, rav. osnovne škole, Stjepan Ipša, obrtnik, Vlajko Milovanović, pešad. kapetan, Vlado Pongračić, okruž. sudija, Matko Rubinić, sres. ško., nadzornik, Mato Samac, trgovac, Ljubica Stanković, poslovničica, Hubert Vanderer, gostoničar, Dragutin Cmrečki, stolar, Vladimir Ostrovski, artil. kapetan, Nedeljko Rokić, željez. činovnik, Teodor Siber, trgovac i dr. Josip Slavnić, sudija. Revizori: Vinko Grčević, ravnatelj banke, Gabro Torker, bank. činov., dr. Miroslav Posmodi, lekar. — Sud časti: dr. Stjepan Stanković, grad. fizik, Viktor Suligoj, vlasnik tiskare, Dragutin Mišćin, grad. tajnik. Jože Starc, željez. činov., Ladislav Žima, okruž. sudija, dr. August Engelhart, kralj. jav. bježnik i dr. Vlado Milković, advokat. Društveni lekar dr. Ivo Hercezi, pročelnik narašt. otska Julije Kerec, referent za čete Matko Rubinić, referent za glazbu M. Ph. Franjo Vanjek, zam. Antun Šambarek, voda konj. otska Mato Samac i pročel. soc. otska br. dr. A. Engelhart.

Nakon tog izbora održali su govor braća dr Stanković i Belčić pa je skupština uz sviranje sokolske koračnice završena.

Zupa Vel. Bečkerek

ORLOVAT. — Dne 23 februara započeo je u našem društvu prednjački tečaj pod vodstvom župskog prednjaka brata Stevana Bukača. Tečaj je polazio 8 braće i 2 sestre. Tečaj je bio poslednji, te je na njemu dosta opširno predavanje najpotrebnije gradića za društvene prednjače. Tečaj je završen dne 24 februara uz prigodni govor starešine br. Konjića.

TOMAŠEVAC. — Dana 15 februara, na dan navršenja 130 godišnjice Karadordevog ustanka, ovo Sokolsko društvo uz učešće obilnog broja školske

dece i gradanstva ovog sela, održalo je svečano predavanje o značaju toga dana. Predavanje je održao prosvetar brat Fedor Fetisov.

Zupa Zagreb

BANSKI GRABOVAC. — Naša četa održala je dne 30 januara u Drž. osnovnoj školi u Bačiću zabavu s vrlo lepotom programom.

Zabavu je otvorio br. Kosta Polimac s pozdravnim govorom, a iza njega je četni podmladak izdeklamovao pesme: »Sokolsko kolo«, »Pjesma naših Sokolova« i »Seljak«. Nato je naš malo brat Josipović Stipo, izveo šaljivi soloigrokaz »Dimnjakač«, vrlo lepo, dok su članovi čete izveli šaljivi igrokaz »Petrica Kerempuh«, koji je vrlo dobro odigran i nagrađen pljeskom.

Po broju posjetilaca ova zabave vidimo, da u našoj junacičkoj Baniji vlada veliko zanimanje za Sokolstvo. Iza programa nastalo je narodno veselje.

IVANIĆ GRAD. — Moslavačko sokolsko okružje. U nedelju 18 februara u Ivanić Gradu održan je zbor društvenih načelnika Moslavačkog sokolskog okružja. Bila su zastupana Sokoluštva Ivanić Grad, Ludina, Kutina, Čazma i Posavski Breg, a nisu sudjelovala društva Popovača, Kloštar Ivanić i Križ. Kao izaslanik Sok. župe i teh. odbora župe Zagreb bio je br. Lujo Vajnhart, I. zam. načelnika. Na dnevnom redu bilo je 9 točaka, kao i eventualne. Prisutne je pozdravio načelnik Moslavačkog okružja brat Zvonko Rubetić. Nakon što je izabran zapisničar (br. Živko Stefanović) prešlo se na raspravljanje o okružnom sletu Moslavačkog okružja u 1934 god. Nakon živahnih debata zaključeno je, da se okružni slet održi u Ludini u cilju da se manifestira sokolski rad, koji treba da dade još većeg pulsa razvijanju Sokolstva u tom kraju. Slet u Ludini ima da pokaže koliko je Sokolstvo pokročilo u Moslavini, tim više što danas ima 8 sokolskih društava i 13 sokolskih četa u tom okružju, dok 1931 god. za vreme I okružnog sleta u Ivanić Gradu nije bilo ni jedne čete! Sokolsko društvo u Ludini preuzimajući organizaciju sleta, ujedno će proslaviti 10 godišnjicu osnivanja Hrv. Sokola u Ludini. Na programu sleta je zborovanje, takmičenje i javni nastup. — U 4 točki dnevnog reda stavljen je da je znanja, da će se ove godine održati javne vežbe u Čazmi 29 V (polaganje temeljnog kamena za Sok. dom), u Ivanić Gradu 3 VI i u Kutini 17 VI (nastup maticnog društva sa svojih 5 seoskih četa). Ostala sokoluštva i čete određuju svoje nastupe u sporazumu s načelnikom okružja. Nadalje je zaključeno, da sva društva i čete uzmu što jačeg učešća na jubilarnom sletu u Zagrebu i u Sarajevu, zatim se raspravljalo o sokolskoj tehničkoj štampi, o zastavama, o radu na podizanju narodne privrede. Nadalje proveden je i izbor okružnog načelnika za 1934 god. Za načelnika je izabran br.

48-10

Nove sokolske knjige

U našoj nakladi izašle su sledeće nove sokolske knjige:

Boko Jos.:

Pripovetke za sokolsku decu i naraštaj
(sa slikama). — Cena 8 Din

Milčinski Fran:

Junaštvo, priča sa slikama — srpskohrvatski. — Cena 5 Din

Hébert G. - Trček:

Sport zoper telesno vzgojo. — Cena 10 Din

Sajovic - Trček:

Priprave za vaditeljske izpите (sa slikama). — Cena 18 Din

Schmidt - Pichler:

Fiziologija telesnog vežbanja (sa slikama). — Cena 35 Din

Šulc:

Sokolski sustav telovežbe, drugo izdanje. — Cena 55 Din

U štampi: Dr. Vaniček - Drenik: **Baton i boks**

Jugoslavenska Sokolska Matica
LJUBLJANA, NARODNI DOM
Telefon 25-43 • Račun poštanske štedionice Ljubljana 13.831

Zvonko Rubetić (Ivanici Grad), a za zamenika načelnika brat Krešimir Živko Stefanović (Kutina). Kod eventualja raspravljalo se o raznim sokolskim prilikama. Još jednom je podvučeno, da su sva sokoluštva i čete obvezane da u čim većem broju prisustvuju II sletu Moslavačkog okružja u Ludini, kao i na jubilarnom pokrajinskem sletu u Zagrebu. Ceo zbor društvenih načelnika protekao je u znaku opširne debate, kojom je prikazan rad pojedinih društava i četa Moslavačkog sok. okružja.

ZI. N.

NOVA GRADIŠKA. — U nedelju dne 18 februara proslavljena je na svečan način 130 godišnjica Karadordeva ustanka. U 11 sati pre podne sakupila se u sokolani mnogobrojna publiku, članstvo, predstavnici vlasti i društava. Proslava je otvorena sviranjem državne himne. Naraštajka Katika Vujnović vrlo je lepo recitovla Njegoševu »Povetu prahu oca Srbije«, a onda je dr. Milan Kostić, srps. načelnik, održao kratko, ali sadržajno i efektno, predavanje o značaju Karadordeva ustanka. Sviranjem sokolske himne završena je proslava.

PODSUSED. — Sokolska četa u Podsušedu u nastavku svoga radnog programa održala je u nedelju 19 februara u dupkom punoj dvoranu novog školskog odeljenja Sokolskog doma zdravstveno predavanje s kino projekcijom o disteriji. Dvorana, u kojoj se je održalo predavanje, pokazala se pre malom za ovakove vrsti priredbe. Pridavač br. dr. Franjo Krajačić, ujedno pročelnik lekarske sekcije čete, prikazao je u lako shvatljivom stilu razvijanje ove bolesti kao i način prve pomoći, obzirom na, samo selo, kao i sve mere, koje se imaju preduzeti, da se zapreći širenje te bolesti. Predavanje, koje je bilo popraćeno jednim prosvetnim filmom, koji je uzajmila četi Škola narodnog zdravlja u Zagrebu, prikazao je zorno prisutnim seljacima sve posledice takovog obolenja. Brat predavač ubrao je od prisutnih burno povladavanje.

Sledeće predavanje održaće u nedelju 4 marta o. g. brat Hraste o vojarstvu.

REČICA. — Dne 28 januara održala je ova četa svoju prvu godišnju skupštinu uz brojno sudjelovanje članstva. Nakon izveštaja svih funkcionera izabrana je ova uprava: starešina Štamberg Josip, zam. Mašović Mijo, tajnik Vrban Mato, blagajnik Frater Tomo, načelnik Battić Rudolf, revizor: Petrec Mato i Jakić Toma.

Dne 18 februara priredili smo predstavu »Lažni barun« sa zabavom i to bez točenja alkoholnih pića. Naši su diletanti pokazali zameran uspjeh.

STARA GRADIŠKA. — Sok. društvo St. Gradiška održalo je dne 10 februara uobičajenu pokladnu zabavu.

Zabava je počela s predavanjem tajnika župe Zagreb Srčka Džamonje, za vremena izveštajne

koji je u svome lepotom govoru istakao prošlost Sokolstva u našoj zemlji, te rad Sokolstva u sadašnjosti. Nakon predavanja br. Džamonje članice i članovi društva odigrali su uspešno pozorišni komad »Zla žena« od J. S. Popovića.

Posebno raspoređena razvila se animirana zabava s plesom.

Poset odličan. Materijalan i moralan uspeh vrlo dobar.

ZAGREB. — Sokolsko društvo Zagreb II (Realna gimnazija, Vilsonov trg) održalo je 20 januara o. g. svoju redovitu glavnu skupštinu, koju je vodio uvaženi starešina ovog održavnog društva, br. Oton Gavrančić.

Skupština tekla je svojim uzornim redom, redali su se izveštaji za izveštajem, pročitanje je poslanica Saveza, poslani su brozavni pozdravni izrazi odanosti Najvišem Mestu, pa je uz oružna sloga zbor članova i članica bila zvanično redovito vežbava.

Redom čitani izveštaji bili su iscrpljivi, među kojima je upao svima u oči izveštaj načelnika, koji je sa svojim krunipom brojkama istakao prvenstvo Sokolskog društva Zagreb II u zagrebačkoj župi, te brojna natecanja i dobro plasiranje toga društva na međusletskim utakmicama u Ljubljani 1933 za prvenstvo Saveza.

Iz ovih izveštaja vidi se veliki rad i napredak Sokolskog društva Zagreb II. Svi nastupi društva na brojnim utakmicama, bilo sokolskim bilo sportskim, doneli su zamerne rezultate i uspehe. — Kod proslave 1 decembra podjeljeno je takmičarima 13 pobedničkih venaca sa saveznim utakmicama i 13 diplome. Na saveznim utakmicama osvojili su takmičari Sokola II (24 člana na spravama, 14 u atletici, 3 u plivanju, 4 u smučanju, 17 članica na spravama, 6 u atletici i 2 u plivanju) 13 venaca i 34 diplome, što većih štampi diploma sa 8 prvih mesta, 5 drugih i 6 trećih. U nižem razdelu je odeljenje članova osvojilo prvo mesto, članice u višem odeljenju drugo mesto itd. — Natačetelji društva Zagreb II takmičili su se baš u svim granama međusletskih utakmica i s tim, kao i sa brojem osvojenih venaca i diploma, ističu se u prvom redu najboljih društava u Savezu.

Na prvenstvima Sokolske župe Zagreb zadržalo je društvo svoje mesto: nosi prvenstvo na spravama sa 33 diplome, u atletici sa 27, u smučanju sa 21, u plivanju sa 24, u održavi sa 4. Takmičilo se je za prvenstvo župe na spravama sa 53 člana, 17 članica, 23 naraštajaca i 17 naraštajki; u atletici sa 29 članova, 15 članica, 21 naraštajcem i 12 naraštajki; u plivanju sa 16 članova, 5 članica, 11 naraštajaca i 4

naraštajke; u smučanju sa 20 članova, 7 članica, 11 naraštajaca, 3 naraštajke i 2 iz kategorije dece; u održavi sa 4 vrste. Društvo Zagreb II je član Plivačkog i Zimsko-sportskog saveza i nateće se na sportskim prvenstvima.

Dugo bi bilo nabirati slijeve delatnost društva, sve prednjačke tečajeve, škole, predavanja, nastupe, sudjelovanja, vežbe, akademije. Samo nekoliko podataka, koji će upućenima najbolje prikazati strukturu i vrednost te sokolske jedinice: članova ima 422 (od toga vežbačica 157), članica 180 (od toga vežbačica 53), naraštajaca 168, naraštajki 60, muške dece 212, ženske 458. Svega pripadnika ima društvo (članstvo 602, naraštaj 228, dečje 670), a vežba njih 1108, dakle 74%. Svega ima kategoriju vežbača 25 (članstvo 6, naraštaj 6, dečje 15), koje sedmично redovito vežbava 54 vežbavna sata u tri dvorane (Wilsonov trg, Varšavská ulica i Kraljicka ulica). Glavna je vrlina društva poslovna slogan i radinost, te retko jak i vredan prednjački zbor sa 47 članova i 18 članica, većinom sa punom kvalifikacijom, našim, češkoslovačkim i inozemnim tečajevima i školama.

Delegat župe Zagreb br. Stjepko Debeljak odao je puno priznanje društvu za rad, za slogan i za napredno slobolovanje.

Jednoglasno je izabrana ova uprava za 1934 godinu: starešina dr. Oton Gavrančić; zamenici: Branko Valadžia, kapetan Orlušić Mladen i prof. Josip Jedvaj; načelnik Mirko Sagrak; zamenici: prof. Emil Vukotić, Stjepan Boličić,